

קולן (קולניק), אריה

אריה, בן צפורה וישראל, נולד ביום כ"ד בסיון תש"ג (27.6.1943) בירושלים. עוד לא מלאו לו שש שנים כשהתקבל לכיתה א', וכשהיה בן עשר עבר ללמוד בבית-הספר "אליאנס". הילד הג'ינג'י קטן הקומה והמרושל בלבושו הצליח תוך זמן קצר להיות מנהיג חבריו לכיתה. מגיל רך בלט בדעותיו העצמאיות ובגישתו המקורית לחיים. הוא האמין בדברים ללא פשרות ולא הסכים לקבל עליו עולן של מוסכמות אלא אם הצליח להשתכנע. לכן

היה מוכן להילחם על דעותיו גם אם המחיר היה גבוה. אחרי שסיים את לימודי בית-הספר העממי למד אריק בבית-הספר התיכון "כרמיה". כחבר בתנועת "השומר הצעיר" ראה את עתידו בהצטרפות לתנועה הקיבוצית ונהג להגן בלהט על העקרונות הפוליטיים שהאמין בהם. באותו זמן החל לפעול בירושלים תיאטרון "אורים". אריק הצטרף אליו ותוך זמן קצר היה לשחקן הבולט שבחבורה. היה לו כישרון משחק מיוחד במינו והוא הקדיש לתיאטרון את כל מעייניו בהתלהבות המיוחדת לו. בלהט רב נתן ממרצו גם לתנועה, ארגן טיולים, היה פעיל בועדות הגדוד והקן, היה מדריך ונהג לכתוב את החומר לעלוני הקיר.

אריה גויס לצה"ל בתחילת אוקטובר 1960 והוצב לנח"ל עם חבריו לגרעין. כיוון שהיה קצת-רואי ומשום כך נקבע לו פרופיל רפואי נמוך, צורף לקבוצת "כף למדים" והדבר הציק לו מאוד. הוא לא הניח למפקדיו עד שהותר לו לעבור גם אימון מתקדם וגם קורס צניחה, במסגרת גדוד נח"ל מוצנח. כושרו הגופני המעולה עמד לו לקבל "כנפי צנחן". בכל תקופת שירותו בצבא בלט אריק בשוני דרכיו — מורד במוסכמות, בעל כושר גופני רב וחייל מעולה.

בתחילת אפריל 1963 שוחרר אריק מהשירות הסדיר, ומשהצטרף הגרעין לקיבוץ להבות הלבן, הפך אריק לקיבוצניק לכל דבר. הוא הצליח להיכנס לענף המדגה ולהפוך תוך זמן קצר למומחה. חברותו במשק הייתה מלווה אמונה עמוקה בדרך חיים זו: אריק אהב את הארץ ואת נופיה בכל לבו, והרבה לסייר ולשוטט בה. עוד כשהיה תלמיד בבית-הספר היסודי שכנע שניים מחבריו ללכת לתל-אביב ברגל — וכך עשו. כעבור זמן נתפס כשעשה דרכו לפטרה, וברשותו אך מימיה ומפה. לימים עזב את המשק כדי ללכת ללמוד ספרות רוסית ופילוסופיה באוניברסיטה העברית בירושלים. במלחמת ששת הימים השתתף עם הצנחנים בקרבות ירושלים, בבית-הספר לשוטרים, בגבעת התחמושת ובכיבוש העיר העתיקה. מוראות המלחמה גרמו לו זעזוע עמוק. במשך תקופה ארוכה מיעט לדבר, הסתגר בתוך עצמו, שוטט מגודל שיער וזקן ועסק בכתיבה. כעבור זמן התאושש והחל לעבוד במחלקת הנוער של עיריית ירושלים כמדריך נוער. הוא ארגן חוגים דרמטיים בבתי-ספר, המשיך את פעילותו בתיאטרון "אורים", ביים הצגות באוניברסיטה העברית וגם השתתף בהן. חלומו היה להקים תיאטרון נוער בירושלים שישתתפו בו בני נוער בלבד. בשנת 1969 נסע ללונדון כדי להשתלם בתחום התיאטרון לנוער, נפגש עם במאים ושחקנים וחזר מלא תוכניות, מרץ ולהט להגשמתן. דמותו של אריק בלטה בעירו. הוא היה בין הראשונים שגידלו שיער ארוך, בגדיו היו יוצאי דופן, כי

כזה היה אופיו — עצמאי ומורד במוסכמות. הוא היה גם מחנך למופת; חניכיו העריצו אותו והמזכירות שעבדו עמו היו מוכנות לעשות כל מאמץ, ביחד כאשר חייך אליהן בחביבותו הרבה. הוא ידע לסחוף את הכול בהתלהבותו, וכך הצליח לשכנע, לגייס תקציבים בעירייה ולהקים את תיאטרון הנוער "במת עשרה". בין ההצגות והלימודים באוניברסיטה עסק בפעולות נוספות: הדרכת מדריכי תיאטרון לנוער, ניהול תיאטרון בובות ותיאטרון-רחוב עם חניכיו מ"במת-עשרה", וכן ניהול ובימוי של הקאברט הסטירי, בשיתוף עם התאחדות הסטודנטים. בשנת 1972 הוענק לו תואר "בוגר" והוא המשיך מיד בלימודים לתואר "מוסמך" בספרות השוואתית. באותה שנה נשא לאישה את חברתו מנוער, רעיה, ולימים נולדה להם בת, עלווה, שעליה הייתה גאוותו, שכן אהב אותה בכל הלהט שבלבו. כשפרצה מלחמת יום-הכיפורים גויס ונשלח לחזית ברמת הגולן. ביום הששי למלחמה, יום ט"ו בתשרי תשל"ד (11.10.1973) בקרב ליד חאן ארנבה, נפגע הזחל"ם שלו בפגז נ"ט ואריק נהרג. הוא הובא למנוחת-עולמים בבית-העלמין בהר-הרצל. השאיר אחריו אישה ובת, הורים, שתי אחיות ושני אחים. לאחר נופלו הועלה לדרגת רב-טוראי.

דברים לזכרו כלולים בספר "נזכור", שהוצא לאור על ידי האוניברסיטה העברית בירושלים, לזכר תלמידים ומורים שנפלו בקרבות; בספר "נתיבים בשדה" שהוקדש לזכר שלושה-עשר חללי פלוגת חה"ן של חטיבת הצנחנים, פורסמו דברים לזכרו.